2024/2248

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2248 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022., dio X. – Europska služba za vanjsko djelovanje

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022., dio X. – Europska služba za vanjsko djelovanje,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za vanjske poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0102/2024),

A. budući da u kontekstu postupka davanja razrješnice tijelo nadležno za davanje razrješnice želi istaknuti da je posebno važno nastaviti jačati demokratski legitimitet institucija Unije s pomoću veće transparentnosti i odgovornosti te provedbom koncepta izrade proračuna utemeljenog na uspješnosti i dobrom upravljanju ljudskim resursima;

B. budući da je Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) odgovorna za upravljanje administrativnim rashodima svojeg sjedišta u Bruxellesu te za mrežu koju čine 144 delegacije i ureda Unije;

C. budući da je nizom sporazuma o razini usluge odgovornost ESVD-a proširena na administrativno upravljanje osobljem Komisije u delegacijama;

D. budući da je uloga delegacija predstavljanje Unije i njezinih građana diljem svijeta izgradnjom mreža i partnerstava te promicanje vrijednosti Unije;

E. budući da je posebnost ESVD-a u njegovoj naravi i načinu nastanka jer je nastao spajanjem osoblja iz bivših odjela za vanjske odnose Vijeća i Komisije koje su činili diplomati iz država članica;

F. budući da prema unutarnjim pravilima ESVD-a njegov glavni tajnik izvršava funkciju dužnosnika za ovjeravanje na osnovi delegiranja, a glavni direktor za upravljanje resursima ima ulogu glavnog dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja ovlasti;

G. budući da je izvršenje proračuna uređeno Financijskom uredbom i unutarnjim pravilima o izvršenju proračuna ESVD-a;

1. konstatira da je proračun ESVD-a obuhvaćen naslovom 7. VFO-a „Europska javna uprava”, koji je 2022. iznosio 11,6 milijardi EUR (što predstavlja 5,9 % ukupnog proračuna Unije); konstatira da je 2022. proračun ESVD-a iznosio približno 1,1 milijardi EUR, odnosno 9,4 % ukupnih administrativnih rashoda;

2. konstatira da je Revizorski sud u godišnjem izvješću za financijsku godinu 2022. ispitao uzorak od 60 transakcija u području „Uprava”, koliko ih je ispitao i za 2021.; nadalje prima na znanje da Revizorski sud navodi da administrativni rashodi obuhvaćaju rashode za ljudske resurse, uključujući mirovine, koji su 2022. činili oko 70 % ukupnih administrativnih rashoda, te rashode za zgrade, opremu, energiju, komunikacije i informacijsku tehnologiju te da njegov rad tijekom mnogo godina upućuje na to da je ta potrošnja općenito niskorizična;

3. konstatira da je 14 (23 %) od 60 transakcija sadržavalo pogreške, ali da Revizorski sud, na temelju pet kvantificiranih pogrešaka, procjenjuje da je stopa pogreške ispod praga značajnosti;

4. žali zbog toga što je Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću za financijsku godinu 2022. naveo da je utvrdio dvije mjerljive pogreške u plaćanjima ESVD-a, jednu koja se odnosila na nepostojanje valjanog temeljnog ugovora za sigurnosne usluge koje je pribavila jedna delegacija Unije, a druga se odnosila na dječje doplatke koje je jedan član osoblja primao iz drugih izvora, a koji mu se nisu odbijali od plaće;

Upravljanje proračunom i financijama

5. konstatira da je proračun ESVD-a za 2022. iznosio 786 947 220 EUR, što je povećanje od 2,5 % u odnosu na 2021., ali manje od povećanja od 5,0 % između 2020. i 2021.; primjećuje da je uz vlastiti proračun ESVD koristio i iznos od 241,4 milijuna EUR (uključujući namjenske prihode i prenesene iznose) od Komisije za pokrivanje administrativnih troškova Komisijina osoblja koje je zaposleno u delegacijama Unije; konstatira da to predstavlja povećanje od 14,3 % u odnosu na 2021.; konstatira da je ESVD također primio dodatne doprinose za pokrivanje zajedničkih troškova osoblja Europskog razvojnog fonda u delegacijama te druge iznose, pa je ukupni raspoloživi proračun za ESVD (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza) iznosio 1 143,6 milijuna EUR, što je povećanje od 4,8 % u odnosu na 2020.; žali zbog toga što je administrativni proračun ESVD-a za 2022. bio nedostatan unatoč važnoj ulozi institucije u širem međunarodnom kontekstu početkom 2022. i povećanim troškovima koje je to podrazumijevalo;

6. primjećuje da je 2022. izvršeno 99,99 % konačnog proračuna ESVD-a za obveze, što je još više nego 2021., kada je izvršeno 99,37 %, i znatno više nego 2020., kada je izvršeno 95,01 % proračuna; nadalje primjećuje da je 2022. izvršeno 90,56 % proračuna za plaćanja, što je znatno povećanje u odnosu na stopu izvršenja od 84,47 % 2021. i 82,34 % 2020. godine;

7. primjećuje da je 2022. konačni proračun za sjedište ESVD-a, nakon prijenosa, iznosio 308,1 milijun EUR, što je povećanje od 4,4 % u odnosu na 2021.; primjećuje da je izvršeno 100 % proračuna za obveze; primjećuje da je izvršeno 269,2 milijuna EUR za plaćanja, što odgovara 87,4 % proračuna i predstavlja povećanje od 30,9 milijuna EUR u odnosu na 2021. kada je izvršeno 80,8 % plaćanja;

8. primjećuje da je 2022. konačni proračun za delegacije ESVD-a, nakon prijenosa, iznosio 478,9 milijuna EUR, što je povećanje od 1,3 % u odnosu na 2021.; primjećuje da je izvršeno 100 % proračuna za obveze; primjećuje da je izvršeno 443,4 milijuna EUR za plaćanja, što odgovara 92,6 % proračuna i predstavlja apsolutno povećanje od 33,3 milijuna EUR u odnosu na 2021. kada je izvršeno 86,8 % plaćanja;

9. konstatira da je ESVD izvršio 20 prijenosa proračunskih sredstava u skladu s člankom 29. Financijske uredbe, od čega su tri uključivala obavješćivanje proračunskog tijela; konstatira da je ukupni iznos prijenosa bio 38,2 milijuna EUR, pri čemu se proračun delegacija ESVD-a povećao za 0,9 milijuna EUR, a proračuni za osoblje u sjedištu ESVD-a te za zgrade i opremu ESVD-a smanjili za 0,5 milijuna EUR, odnosno za 0,4 milijuna EUR;

10. sa zabrinutošću primjećuje da ESVD izvješćuje da je proračun za 2022. bio posebno zahtjevan zbog novih zadaća i povećanja operativnih troškova te da su mjere ublažavanja uključivale smanjenje ili ukidanje svih rashoda koji nisu bili ključni u delegacijama, da je objava slobodnih radnih mjesta u sjedištu i delegacijama bila pažljivo razmotrena i da je nekoliko tih mjesta bilo zamrznuto na određeno razdoblje, da su neobvezna ažuriranja plaća i promaknuća bili obustavljeni ili odgođeni u mjeri u kojoj je to bilo moguće te da je, gdje je to bilo moguće, ubrzana naplata potraživanja prema trećim stranama;

11. napominje da je ruska ratna agresija na Ukrajinu stvorila proračunske pritiske za ESVD, među ostalim povećanjem inflacije i prilagodbama plaća, znatnim povećanjem troškova energije i drugih troškova ugovaratelja za niz roba i usluga; naglašava važnost uspostave čvrstog i sigurnog financijskog temelja za ESVD te ističe njegovu ključnu ulogu u učinkovitom izvršavanju zajedničke sigurnosne i vanjske politike Unije;

12. žali zbog toga što se proračunski pritisak nastavio i 2023. te da je zbog toga ESVD odlučio da neće slati osoblje ni u jednu od planiranih misija za promatranje nakon izbora, s obzirom na manjak u proračunu za putovanja tijekom znatnog dijela 2023.; smatra da bi ESVD-u trebalo dodijeliti potrebna sredstva kako bi se osiguralo odgovarajuće daljnje postupanje u vezi s tim važnim misijama;

13. sa zadovoljstvom primjećuje da se ukupan broj zajedničkog korištenja prostora s državama članicama i drugim partnerima EU-a u delegacijama Unije povećao sa 122 2021. na 135 2022. godine; pozdravlja činjenicu da je glavni tajnik ESVD-a donio Odluku o politici zajedničkog korištenja prostora kojom se pruža sveobuhvatan i transparentan strukturni okvir kojim se usklađuje takva praksa ESVD-a utvrđivanjem zajedničkih načela i ciljeva;

14. konstatira da su ukupni isplaćeni troškovi službenih putovanja ESVD-a 2022. iznosili 24,065 milijuna EUR, što je znatno povećanje u odnosu na 6,128 milijuna EUR 2021., ali je usporedivije s iznosom iz 2019., prije pandemije bolesti COVID-19, kada je za službena putovanja isplaćeno 20,972 milijuna EUR; nadalje konstatira da ESVD nema zasebnu proračunsku liniju za službena putovanja Visokog predstavnika / potpredsjednika Komisije te da se njegovi troškovi službenih putovanja i putni troškovi dijele između ESVD-a i Komisije, ovisno o svrsi putovanja; naposljetku konstatira da su 2022. troškovi ESVD-a za šest službenih putovanja Visokog predstavnika / potpredsjednika Komisije iznosili 3 502,73 EUR, a troškovi zračnog taksija 178 320,76 EUR; traži od ESVD-a da obavijesti Parlament o tome koliko je puta Visoki predstavnik / potpredsjednik Komisije putovao komercijalnim linijama, a koliko se puta koristio najam zrakoplova;

15. prima na znanje čestu upotrebu privatnih unajmljenih zrakoplova za službena putovanja Visokog predstavnika Unije / potpredsjednika Komisije te razumije da su putovanja inherentna i ključna za mandat Visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, što uključuje predstavljanje Unije na sjednicama, konferencijama i sastancima na vrhu na visokoj razini diljem svijeta; smatra da bi transparentnost radnih aktivnosti i dobro financijsko upravljanje pri korištenju javnih sredstava Unije trebali biti u središtu institucija Unije; nadalje smatra da bi članovi institucija EU-a trebali služiti kao primjer javnosti u pogledu slijeđenja klimatskih politika u skladu s europskim zelenim planom, ključnom inicijativom u tom pogledu;

16. podsjeća na odgovor primljen nakon pitanja za pisani odgovor člana odbora CONT o pojedinostima putovanja Visokog predstavnika Unije / potpredsjednika Komisije zračnim taksijima; žali zbog toga što, osim spominjanja ruta na kojima se putovalo, ESVD nije naveo iznose potrošene na ta putovanja niti je naveo koja su putovanja i koji troškovi pokriveni iz proračuna ESVD-a, a koji iz proračuna Komisije; naglašava da je važno da se te informacije stave na raspolaganje tijelu nadležnom za davanje razrješnice; također prima na znanje činjenicu da su se troškovi zračnog taksija povećali s 0 EUR 2021. na 178 320,76 EUR 2022., što se jednostavno može objasniti pandemijom bolesti COVID-19; preporučuje da se zračni taksiji upotrebljavaju samo ako ne postoje odgovarajuće komercijalne opcije ili ako postoje sigurnosni problemi;

Unutarnje upravljanje, uspješnost i unutarnja kontrola

17. konstatira da su tijekom 2022. ukinute izvanredne mjere povezane s pandemijom bolesti COVID-19 te da su institucije ponovno počele normalno funkcionirati, a da je na rad ESVD-a utjecaj imala ruska ratna agresija na Ukrajinu te sigurnosne krize u Afganistanu, Haitiju i Sahelu; također konstatira da je za tri delegacije Unije proglašena 3. razina evakuacije, što znači da je samo ključnom osoblju bilo dopušteno ostati u zemlji domaćinu, u Ukrajini (od veljače 2022.), Haitiju (od lipnja 2022.) i Burkini Faso (od prosinca 2022.);

18. napominje da je glavni tajnik ESVD-a izdao uputu voditeljima delegacija Unije u kojoj je od njih zatražio da pravodobno izvješćuju tijekom kriza („redovnije, izravnije i sustavnije izvješćivanje”); izražava zabrinutost zbog toga što su veleposlanici ESVD-a prilično kasno prijavili i reagirali na promjene na terenu, posebno u Ukrajini i Afganistanu, što je dovelo do užurbanih evakuacija osoblja Unije; smatra da bi ESVD trebao preispitati svoju metodologiju upravljanja rizicima koja se koristi za procjenu sigurnosne situacija članova osoblja u delegacijama Unije;

19. pozdravlja činjenicu da je ESVD, kao odgovor na različite krize tijekom posljednjih nekoliko godina, u srpnju 2022. osnovao Centar za odgovor na krize, koji je povezan s vanjskim partnerima kao što su institucije Unije i države članice te interno povezuje diplomatske, sigurnosne i obavještajne kapacitete;

20. konstatira da je Glavna uprava za upravljanje resursima, koja će se i dalje baviti administrativnim aspektima svih kriza, restrukturirana u dvije uprave i da je broj odjela smanjen sa 16 na 13 na način da su grupirane slične i povezane funkcije te da je pojačan koordinacijski tim pod glavnim direktorom;

21. konstatira da je ESVD 2021. osnovao Odbor za unutarnju kontrolu, koji se od tada sastaje dvaput godišnje, kako bi se višim rukovoditeljima omogućilo da raspravljaju o mjerama ublažavanja osmišljenima za uklanjanje nedostataka utvrđenih tijekom unutarnjih kontrola;

22. sa zadovoljstvom primjećuje da 2022. nijedna delegacija Unije nije izrazila zadrške;

23. konstatira da unutarnji revizor, Služba Komisije za unutarnju reviziju i Revizorski sud revidiraju različite elemente proračuna ESVD-a; s iznenađenjem primjećuje da ESVD 2022. nije pokrenuo nijednu unutarnju reviziju, ali da su 2022. dovršene dvije revizije i da su tri revizije još bile u tijeku te godine; naglašava važnost pažljive i redovite provedbe unutarnjih revizija, posebno nakon što je ESVD 2021. u svoj sustav unutarnje revizije uveo novu metodologiju;

24. primjećuje da su četiri ključne preporuke Službe za unutarnju reviziju ostale otvorene 2022.; pozdravlja pomno praćenje preporuke o sigurnosti u delegaciji Unije u Maliju; žali zbog toga što su preporuke koje se odnose na upravljanje delegacijom Unije u Washingtonu i dalje otvorene i što je osnivanje društva s ograničenom odgovornošću dovelo do složenih pravnih pitanja; traži da se Parlament obavještava o razvoju situacije u vezi s tim društvom;

25. napominje da su inspekcijske službe ESVD-a tijekom 2022. objavile pet ključnih preporuka i cijeni činjenicu da su tri preporuke u potpunosti provedene ili riješene, dok se preostale dvije pomno prate; traži od ESVD-a da u okviru daljnjeg postupanja na temelju izvješća o razrješnici pruži dodatne informacije;

26. ističe da naglasak koji je prethodne godine zbog nalaza Revizorskog suda stavljen na postupke javne nabave i zapošljavanja koje organiziraju delegacije Unije i dalje predstavlja razlog za zabrinutost; konstatira da je ESVD zagovarao nekoliko izmjena Financijske uredbe kako bi se u obzir uzela posebna situacija delegacija Unije u trećim zemljama; naglašava da, iako određena fleksibilnost može biti opravdana, razlike između rokova i pravila za svaku zemlju domaćina mogu dovesti do daljnjih pogrešaka i nedosljednosti u postupcima javne nabave; ipak, uzimajući u obzir konačni ishod pregovora o Financijskoj uredbi, poziva ESVD da donese potrebne mjere kako bi se osiguralo smanjenje broja pogrešaka delegacija Unije te da izvijesti Parlament o donesenim mjerama;

27. konstatira da je delegacija Unije u Ujedinjenoj Kraljevini otvorena 1. veljače 2020. u uredskim prostorima koje su prethodno koristili Predstavništvo Komisije i Ured za vezu Europskog parlamenta (EPLO); sa zadovoljstvom primjećuje da će se nakon potpisivanja sporazuma o razini usluga između ESVD-a i Parlamenta na osoblje Parlamenta raspoređeno u Londonu primjenjivati ista prava i obveze koja se primjenjuju na osoblje delegacije na temelju Sporazuma o osnivanju te da delegacija Unije u Londonu u skladu sa Sporazumom o razini usluga obavješćuje vlasti Ujedinjene Kraljevine o osoblju Parlamenta;

Ljudski resursi, ravnopravnost i dobrobit osoblja

28. konstatira da je krajem 2022. u ESVD-u bilo zaposleno 5 188 osoba, od čega je 2 419 (46,6 %) bilo zaposleno u sjedištu ESVD-a, a 2 769 (53,4 %) radilo je u delegacijama i uredima Unije, što je povećanje od 2,3 % u odnosu na 5 072 osobe koje su krajem 2021. radile u ESVD-u, a tada su 2 303 osobe bile zaposlene u sjedištu, a njih 2 769 u delegacijama i uredima; primjećuje da se povećanje od 116 članova osoblja u potpunosti odnosi na sjedište ESVD-a;

naposljetku primjećuje da je 2022. ESVD od proračunskog tijela dobio dodatna 32 ekvivalenta punog radnog vremena i da su četiri radna mjesta (tri AD i jedno AST) premještena u Komisiju u okviru administrativnog proračuna;

29. konstatira da se na kraju 2022. osoblje sastojalo od 1 247 dužnosnika, 468 privremenih djelatnika, 596 ugovornih djelatnika, 491 upućenog nacionalnog stručnjaka, 1 573 lokalnih djelatnika, 144 pripravnika, 39 mlađih stručnjaka u delegacijama i 630 članova vanjskog, privremenog i drugog osoblja; naposljetku primjećuje da je povrh toga u delegacijama Unije bilo zaposleno 3 316 članova osoblja Komisije;

30. konstatira da su na kraju 2022. od 1 715 dužnosnika i privremenih djelatnika njih 881 (51,4 %) bili muškarci, a 834 (48,6 %) žene, što je blago povećanje u odnosu na 2021., kada su žene činile 48,1 % osoblja; konstatira da je među ugovornim djelatnicima bilo 55,9 % žena, što je neznatno smanjenje u odnosu na 57,7 % 2021. godine, dok je među upućenim nacionalnim stručnjacima bilo 25,1 % žena, što je povećanje u odnosu na 22,2 % 2021.; međutim, napominje da su žene posebno nedovoljno zastupljene na višim položajima kao što su platni razredi AD9 – AD12 i AD13 – AD16, dok su prekomjerno zastupljene uglavnom na radnim mjestima AST;

31. sa zabrinutošću konstatira da je krajem 2022. u višem rukovodstvu u sjedištu i delegacijama bilo 18 žena (29,0 %) i 44 muškarca (71,0 %), što predstavlja blago povećanje relativnog udjela žena u odnosu na 26,8 % 2021. godine; pozdravlja činjenicu da se u sjedištu udio žena na višim rukovodećim položajima povećao s 25,0 % 2021. na 30,6 % 2022. godine;

32. konstatira da je na srednjim rukovodećim položajima u sjedištu i delegacijama krajem 2022. bilo 86 žena (38,4 %) i 138 muškaraca (61,6 %); primjećuje da to predstavlja povećanje udjela žena s 34,2 %, ali smatra da je udio žena još uvijek nezadovoljavajuće nizak; nadalje pozdravlja činjenicu da se u sjedištu udio žena na višim rukovodećim položajima povećao s 40,7 % 2021. na 44,4 % 2022. godine;

33. poziva ESVD da nastavi poduzimati mjere za postizanje vidljivije rodne ravnoteže u svojoj organizaciji i to na svim razinama;

34. pozdravlja činjenicu da su Komisija i potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik Unije, kao odgovor na pozive Parlamenta, usvojili Akcijski plan za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2021. – 2025. kao horizontalnu mjeru za sve aspekte vanjske politike i kao prvi korak prema istinski feminističkoj diplomaciji; pozdravlja činjenicu da veleposlanica EU-a za rodna pitanja i raznolikost nastavlja promicati okvir politika Unije o ženama, miru i sigurnosti kako bi se osiguralo sudjelovanje žena u svim diplomatskim i političkim dijalozima te pozdravlja pokretanje mreže EU-a između država članica i ESVD-a za žene u diplomaciji, radi promicanja vrijednosti Unije u pogledu raznolikosti i ravnopravnosti te podupiranja rodne ravnopravnosti u ostatku svijeta;

35. ističe da se GAP-om III propisuje da do 2025. 85 % novih mjera EU-a mora doprinositi rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena i djevojčica, a da ESVD mora ubrzati napredak prema ciljevima GAP-a III smislenim usmjeravanjem u svakodnevnom radu na ključna područja djelovanja GAP-a III, uključujući iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja te promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, ekonomskih i socijalnih prava i osnaživanja, ravnopravnog sudjelovanja i vodstva;

36. izražava zabrinutost zbog globalnog stanja prava LGBTIQ+ osoba, kao i zbog sve većeg otpora u pogledu prava žena, rodne ravnopravnosti te spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava u zemljama u razvoju; poziva Komisiju i ESVD da riješe problem zastoja u priznavanju i zaštiti tih prava; ističe da je potrebno dati prioritet ciljanoj potpori organizacijama civilnog društva i zajednicama koje se zalažu za spolno i reproduktivno zdravlje i prava, prava žena, rodnu ravnopravnost, zajednicu LGBTIQ+ i druge marginalizirane skupine, što uključuje i pojačane mjere za dekriminalizaciju homoseksualnosti; podsjeća da bi u pogledu najmanje 85 % novih djelovanja u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa prioritet trebalo dati rodnoj ravnopravnosti, pri čemu bi najmanje 5 % njih trebalo biti posebno namijenjeno pravima i osnaživanju žena i djevojčica;

37. pozdravlja činjenicu da su među osobljem ESVD-a zastupljene sve države članice; primjećuje, međutim, da i dalje postoje značajne neravnoteže s obzirom na to je 25 država članica zastupljeno u svim kategorijama osoblja, dok su samo dva državljana Luksemburga (jedan ugovorni djelatnik i jedan upućeni nacionalni stručnjak) članovi osoblja, a državljani Malte nisu zastupljeni u kategoriji ugovornih djelatnika; napominje da je Belgija država članica koja je najviše prezastupljena s obzirom na to da njezini državljani čine 12,7 % osoblja ESVD-a, uključujući 15,4 % dužnosnika; konstatira da među 141 veleposlanikom Unije nema predstavnika triju država članica (Mađarska, Luksemburg i Malta), a da Cipar i Slovenija imaju samo po jednog predstavnika, što je jedan manje nego 2021. godine, dok većinu veleposlanika čine državljani Francuske (20), Španjolske (18), Italije (17), Njemačke (14) i Belgije (11), što znači da tih pet zemalja drži 80 od 141 radnog mjesta, odnosno 57 % mjesta; sa zadovoljstvom primjećuje da je to smanjenje u odnosu na prethodnu godinu, kada je tih pet zemalja držalo 61 % veleposlaničkih mjesta; međutim, žali zbog toga što se broj veleposlaničkih mjesta na kojima su državljani država članica koje su se pridružile 2004. ili kasnije (EU13) u 2022. godini smanjio na 17 %, u usporedbi s 18 % u 2021.; poziva ESVD da za srednje i više rukovodeće položaje svake godine objavi raspodjelu po spolu i državljanstvu; ponavlja svoju zabrinutost zbog geografske neravnoteže u pogledu položaja voditelja delegacija i poziva ESVD da nastavi poboljšavati geografsku ravnotežu kako bi se postigla odgovarajuća zastupljenost državljana iz svih država članica i odrazila njihova raznolikost, istodobno poštujući kompetencije i zasluge kandidata;

38. pozdravlja činjenicu da ESVD promiče fleksibilno i digitalno radno okruženje utemeljeno na povjerenju kako bi se povećala učinkovitost, zaštitilo zdravlje i dobrobit osoblja te poboljšala ravnoteža između poslovnog i privatnog života; primjećuje da su pravila o radu na daljinu u ESVD-u 2022. značila da je osoblju u sjedištu odobren rad na daljinu do tri dana tjedno, dok je osoblju u delegacijama odobren rad na daljinu jedan dan tjedno; nadalje primjećuje da su u listopadu 2023. stupila na snagu nova pravila o radu na daljinu i da su prijelazne mjere uključivale odobrenje 10 dana rada na daljinu izvan mjesta zaposlenja za osoblje u sjedištu i u delegacijama, što se na pojedinačnoj osnovi može i dodatno produljiti za članove osoblja sa složenom obiteljskom situacijom; traži od ESVD-a da obavještava Parlament o novim pravilima o radu na daljinu i o tome kako ih osoblje i uprava ocjenjuju;

39. sa žaljenjem primjećuje da se broj članova osoblja na dugotrajnom bolovanju u trajanju od više od 50 dana povećao s 91 člana osoblja 2021. na 111 članova osoblja 2022., što predstavlja povećanje od 22 %; istodobno konstatira da je ESVD uspostavio nekoliko inicijativa kako bi osigurao potporu i educirao osoblje o strategijama za izbjegavanje sindroma izgaranja na poslu, među kojima su obveza rukovoditelja da osiguraju razumnu raspodjelu zadaća te, u slučaju sindroma izgaranja, mogućnost savjetovanja i posebni aranžmani u pogledu radnog vremena kako bi se olakšao povratak na posao; poziva ESVD da dodatno razmotri kako se u najvećoj mogućoj mjeri mogu spriječiti dugotrajna bolovanja, uključujući sindrom izgaranja na poslu, te da poduzme potrebne mjere kako bi osigurao dobrobit svojeg osoblja;

40. pozdravlja činjenicu da je ESVD tijekom 2022. pojačao svoje napore i pokrenuo niz inicijativa za podizanje razine osviještenosti o uznemiravanju, uključujući „Tjedan borbe protiv uznemiravanja” u listopadu 2022. i donošenje novih „Načela profesionalnog ponašanja u ESVD-u”; konstatira da su tijekom 2022. podnesena dva zahtjeva za pomoć u vezi s uznemiravanjem, od kojih je jedan zaključen 2022., a drugi 2023., oba bez sankcija; napominje da su daljnja tri zahtjeva iz 2021. i jedan iz 2020. zaključeni tijekom 2022. i 2023.; nadalje konstatira da se potražnja za uslugama posredovanja ESVD-a povećala tijekom 2022., kada je bilo 218 slučajeva mirenja i 19 slučajeva povjerljivog savjetovanja; traži da se Parlament obavještava o broju slučajeva uznemiravanja i o tome jesu li u bilo kojem od tih slučajeva izrečene sankcije;

41. primjećuje da ESVD ne zna točan broj članova osoblja s invaliditetom, ali da su odgovori u anonimnoj anketi iz 2021. pokazali da je 24 od 1 075 ispitanika prijavilo invaliditet, dok su 23 osobe prijavile kratkoročni ili privremeni invaliditet; pozdravlja činjenicu da su delegacije Unije izradile informativne članke o pristupačnosti s informacijama o prikladnosti i pristupačnosti prostora delegacija kako bi se osiguralo da osoblje s invaliditetom ima relevantne informacije prije prijavljivanja za radna mjesta u delegacijama;

42. pozdravlja činjenicu da ESVD nastavlja nuditi relativno velik broj mjesta za stažiranje, konkretno 63 mjesta iz programa Plave knjige, četiri kratkoročna mjesta u sjedištu i 365 mjesta za stažiste u 102 delegacije; primjećuje da se za jedno kratkoročno stažiranje u sjedištu i 22 stažiranja u delegacijama nisu morala izdvojiti financijska sredstva jer su u njima sudjelovali studenti u zamjenu za akademske bodove u okviru studija; pozdravlja činjenicu da su stažisti, slično kao i osoblje, mogli koristiti hibridne radne aranžmane u skladu sa smjernicama koje je izdao glavni direktor za upravljanje resursima; ponavlja svoj poziv svim institucijama da osiguraju da svi stažisti primaju razumnu naknadu od institucija;

43. poziva na uspostavu stalne strukture i dodjelu potrebnih sredstava za Europsku diplomatsku akademiju, koja može doprinijeti punom razvoju autonomne diplomacije EU-a sa zajedničkom diplomacijom iz perspektive EU-a; smatra da bi u budućnosti ta akademija trebala obuhvaćati sustav odabira, zapošljavanja i osposobljavanja Europljana koji su završili visoko obrazovanje, a nisu diplomati država članica; naglašava da je potrebno razmotriti i donijeti odluku o tome na koji način bi oni koji su diplomirali na toj akademiji mogli pristupiti ESVD-u;

Etički okvir i transparentnost

44. pozdravlja činjenicu da ESVD nastavlja pružati tečajeve osposobljavanja u području etike u okviru sastanaka dobrodošlice za novopridošle te kao dio seminara prije upućivanja na dužnost veleposlanika Unije i voditelja administracije; traži od ESVD-a da održi obvezne tečajeve osposobljavanja kako bi se osiguralo da se sve članove osoblja podsjeti na važnost načela kao što su etika, transparentnost, sukobi interesa i borba protiv prijevara;

45. žali zbog toga što je OLAF 2022. istraživao ograničen broj slučajeva povezanih s prijevarama koji uključuju zloupotrebu sredstava Unije od strane članova osoblja u delegacijama Unije i činjenicu da su neki slučajevi još uvijek u tijeku; naglašava da je prije donošenja zaključaka potrebno da OLAF zaključi svoje istrage, ali istodobno potiče ESVD da poduzme sve potrebne korake kako bi brzo reagirao na eventualne kritike OLAF-a;

46. konstatira da je ESVD 2022. obradio 16 zahtjeva Ombudsmana, od čega se 11 predmeta odnosilo na administrativne postupke, a pet na pristup dokumentima; konstatira da je 2022. zaključeno 13 od 16 istraga i da u 11 slučajeva nisu utvrđene nepravilnosti u postupanju, u jednom slučaju utvrđena je djelomična nepravilnost u postupanju, a u jednom nepravilnost u postupanju; pozdravlja činjenicu da ESVD nastoji postići stopu provedbe prijedloga ili preporuka Ombudsmana od 100 %;

47. pozdravlja činjenicu da je ESVD u listopadu 2022. usvojio „Načela profesionalnog ponašanja u ESVD-u” u kojima je sažeto navedeno profesionalno ponašanje koje se očekuje od članova osoblja i da su dužni prijaviti sve sukobe interesa koji bi mogli nastati pri obavljanju njihovih dužnosti slanjem obrasca etičkom timu ESVD-a; primjećuje da ESVD i dalje razmatra moguća ažuriranja etičkog okvira ESVD-a; traži da se Parlament u potpunosti obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

48. naglašava da ESVD, iako nije institucija u smislu članka 13. UEU-a i nema izravnu ulogu u zakonodavstvu Unije, ipak ima važnu ulogu povezanu sa zakonodavstvom Unije u pogledu odluka koje se odnose na sankcije i pregovore o međunarodnim trgovinskim sporazumima, što ima znatan regulatorni učinak; stoga smatra izuzetno relevantnim da se ESVD pridruži registru transparentnosti Unije na temelju sporazuma o razini usluga; poziva ESVD da objavljuje sve sastanke sa svim vrstama lobističkih organizacija, uključujući sastanke voditelja delegacija Unije, kako bi se povećala transparentnost;

49. primjećuje da je ESVD 2022. zaprimio četiri izjave o sukobu interesa te da se s njima postupalo profesionalno i na pojedinačnoj osnovi; primjećuje da je ESVD odbio izdati dozvolu za vanjsku aktivnost i jednog zaposlenika razriješio s dužnosti povezanih s pitanjima, financiranjem ili upravljanjem projektima njegova prethodnog poslodavca;

50. konstatira da je ESVD 2022. među 15 obavijesti o aktivnostima nakon napuštanje službe primio tri obavijesti o namjeri zapošljavanja u privatnom poduzeću; sa zadovoljstvom primjećuje da je bivšem imenovanom dužnosniku određeno dvogodišnje razdoblje mirovanja za djelatnost savjetnika odvjetničkog društva;

51. poziva ESVD da s obzirom na njihovu osjetljivu političku ulogu prati radna mjesta bivšeg višeg osoblja i voditelja delegacija; poziva ESVD da sustavno preispituje moguće problematične prelaske u privatni sektor ili organizacije trećih zemalja i da sve do kraja razdoblja obveznog mirovanja prati gdje se sve zapošljavaju bivši viši dužnosnici jer nerješavanje sukoba interesa može ugroziti primjenu visokih etičkih standarda u cijeloj upravi Unije;

52. sa zadovoljstvom prima na znanje da je ESVD 2023. donio novu strategiju za borbu protiv prijevara, koja je trenutačno u postupku provedbe; traži da ga se izvještava o provedbi i da se to pitanje ponovno razmotri tijekom razrješnice za 2023.; istodobno primjećuje da ESVD, zajedno s Komisijom, već pruža tečajeve osposobljavanja o prijevarama i da je takvo osposobljavanje obvezan dio osposobljavanja prije upućivanja na dužnost;

53. prima na znanje da je u ESVD-u u tijeku postupak promišljanja o donošenju samostalnih provedbenih odredbi o vanjskim aktivnostima i zadacima; zahtijeva da se Parlament obavještava o svim ishodima i podsjeća na važnost takvog okvira kako bi se zaštitio ugled Unije, posebno u slučaju voditelja delegacija;

54. konstatira da ESVD nije zaprimio nijedan slučaj koji se odnosi na zviždače i da ESVD primjenjuje smjernice Komisije o zviždačima; potiče, ipak, ESVD da donese vlastitu politiku prilagođenu posebnim značajkama ESVD-a u vezi s tim važnim pitanjem i da uspostavi siguran kanal za potencijalne zviždače;

Digitalizacija, kibernetička sigurnost i zaštita podataka

55. konstatira da ESVD upravlja vlastitim centrom za sigurnosne operacije, koji se bavi rješavanjem incidenata, a nalazi se u sjedištu; upozorava na činjenicu da je 2022. potvrđeno 129 kibernetičkih napada na ESVD i primjećuje da je ESVD vrlo vjerojatna meta aktera s golemim resursima koji žele stvoriti poteškoće za institucije Unije, a posebno aktera koje sponzoriraju strane države; žali zbog toga što je jedan veliki sigurnosni incident do kojeg je došlo 2022. zbog svoje složenosti identificiran tek 2023.; pozdravlja činjenicu da povjerljive informacije nisu bile kompromitirane; poziva ESVD da i dalje bude snažno usredotočen na kibernetičku sigurnost i hibridne prijetnje te da surađuje s drugim institucijama Unije i državama članicama kako bi se takve prijetnje prepoznale i što bolje zaštitila infrastruktura Unije; ističe da su osviještenost o kibernetičkoj sigurnosti i sustavni program osposobljavanja za cjelokupno osoblje, uključujući upravu, ključni elementi učinkovitog okvira za kibernetičku sigurnost;

56. sa zadovoljstvom primjećuje da Europski nadzornik za zaštitu podataka 2022. nije pokretao niti dovršavao nikakve istrage koje bi bile posebno usmjerene na ESVD; pozdravlja odluku ESVD-a da se zbog sigurnosnih pitanja ne koristi programskim paketom Microsoftom 365, nego da se nastavi koristiti internim aplikacijama u oblaku smještenima u Europi;

57. i dalje sa zadovoljstvom primjećuje da je ESVD usvojio politiku smještaja na poslužitelju i da održava središnji repozitorij svih informacijskih sustava i tehničkih usluga povezanih s poslovnim aplikacijama i uslugama; nadalje primjećuje, u pogledu interno smještenih informacijskih sustava, da se sustav i njegovi podaci nalaze na poslužiteljima koji su u izravnom vlasništvu ESVD-a i pod njegovom izravnom kontrolom te da službenik za zaštitu podataka osigurava da su uspostavljene pouzdane kontrole zaštite podataka; pozdravlja činjenicu da su informacijski sustavi smješteni u oblaku obuhvaćeni klauzulama o zaštiti podataka koje se temelje na zajedničkim preporukama Europskog nadzornika za zaštitu podataka i Komisije;

58. konstatira da politika otvorenog koda ESVD-a za digitalna rješenja znači da je otvoreni kod održivo rješenje ako se nakon procjene svi alati i aplikacije smatraju jednakima; konstatira da ESVD upotrebljava niz proizvoda otvorenog koda kako bi zadržao potpuno vlasništvo nad svojim podacima i kontrolu nad njima;

59. naglašava da se, s obzirom na sve veće geopolitičke izazove i krize diljem svijeta, EU mora moći osloniti na potrebne informacije iz prve ruke o globalnim pitanjima izvan njegovih granica; u tom smislu poziva na jačanje EU INTCEN-a, Centra za odgovor na krizne situacije ESVD-a i *SatCena* povećanjem njihova osoblja i financijskih resursa, kao i kapaciteta;

Zgrade i sigurnost

60. konstatira da se ESVD koristi i upravlja vrlo složenim portfeljem zgrada koji se sastoji od sjedišta ESVD-a u Bruxellesu i velikog broja ureda i rezidencija veleposlanika diljem svijeta; konstatira da je početkom 2022. ESVD u Bruxellesu od Komisije preuzeo više od 8 334 m^2 prostora zgrade u kojoj je prije bio smješten EPSO;

61. pozdravlja činjenicu da je ESVD 2022. posjedovao oko 58 000 m^2 uredskog prostora i oko 20 % od 153 rezidencije veleposlanika; primjećuje da ESVD procjenjuje da ukupna ušteda ostvarena vlasništvom nad tim zgradama iznosi oko 20 milijuna EUR godišnje; snažno pozdravlja činjenicu da je ESVD razvio okvir politike za strategiju nabave, koji je 2023. predstavljen proračunskom tijelu;

62. primjećuje da ESVD od 2020. razvija svoju politiku upravljanja uredima u smjeru kolaborativnih i fleksibilnih uredskih koncepata i u sjedištu i u delegacijama; traži da se to odvija u bliskoj suradnji s osobljem kako bi se osiguralo da se u obzir uzmu legitimni razlozi za zabrinutost i stajališta;

63. pozdravlja činjenicu da je ESVD usredotočen na to da njegove zgrade budu pristupačne osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti; konstatira da zgrada u Bruxellesu već ispunjava te zahtjeve i pozdravlja činjenicu da se u postupcima odabira koje ESVD provodi za delegacije Unije slobodno kretanje za osobe s invaliditetom postavlja kao ključni kriterij odabira za nove poslovne zgrade;

64. konstatira da su glavni dodatni troškovi za sigurnost u delegacijama Unije nastali zbog povratka ESVD-a u Kabul, kao jedine europske misije u Kabulu nakon što su talibani preuzeli vlast, pogoršanja sigurnosne situacije u zemljama i regijama kao što su Ukrajina i Sahel te potrebe za više sigurnosne opreme u delegacijama; primjećuje da su ti troškovi pokriveni odgađanjem drugih troškova;

Okoliš i održivost

65. pozdravlja činjenicu da je ESVD u travnju 2022. potpisao okvirni ugovor za pomoć u pripremi sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) za sjedište ESVD-a i delegacije, pri čemu prihvaća da će se zbog lokalnih ograničenja u mnogim delegacijama morati primjenjivati blaži sustav upravljanja okolišem (EMS); traži da se Parlament obavještava o rezultatima provedbe tih programa, i u sjedištu i u delegacijama;

66. pozdravlja činjenicu da je do kraja 2022. sjedište ESVD-a i 20 zgrada delegacija bilo opremljeno fotonaponskim pločama te da su tijekom te godine tri delegacije bile novoopremljene takvim pločama; potiče ESVD da nastavi postavljati fotonaponske ploče na sve svoje zgrade jer se time poboljšava ekološki otisak delegacija, smanjuju emisije, štedi energija i novac, smanjuje ovisnost o generatorima i gorivu te pokazuje da ESVD služi kao primjer u potpori „zelenom planu”;

67. pozdravlja činjenicu da je ESVD 2022. izradio svoj prvi plan putovanja na posao s ciljem povećanja udjela članova osoblja koji na posao putuju održivim prijevoznim sredstvima, da je broj mjesta za parkiranje bicikala u glavnoj zgradi ESVD-a udvostručen i da ESVD i dalje nadoknađuje polovicu troškova javnog prijevoza u Bruxellesu članovima osoblja koji ne podnesu zahtjev za propusnicu za parkiranje automobila;

68. žali zbog toga što sporazumi o zajedničkom korištenju prostora trenutačno ne sadržavaju klauzule povezane s održivošću; primjećuje da bi se time poslala snažna poruka o predanosti ESVD-a osiguravanju ekološke održivosti, ako bi se takvim sporazumima u budućnosti također izričito osiguralo ispunjavanje određenih okolišnih standarda i ciljeva; poziva ESVD da istraži izvedive opcije i potakne ažuriranja u pogledu energetske učinkovitosti i u delegacijama koje dijele prostorije s drugim akterima;

69. podsjeća na to da izravan i neizravan utjecaj klimatskih promjena potkopava globalni mir i sigurnost te istodobno produbljuje postojeće slabosti i nejednakosti te predstavlja rizik za ljudska prava; potiče Komisiju i ESVD da osmisle i provode snažnu klimatsku diplomaciju EU-a s ciljem poticanja međunarodne suradnje u pogledu Pariškog sporazuma, jačanja vanjske dimenzije novog zelenog plana i pružanja konkretne potpore ambicioznim ciljevima smanjenja CO2 u trećim zemljama;

Međuinstitucijska suradnja

70. pozdravlja činjenicu da je ESVD tijekom 2022. dogovorio dva sporazuma o razini usluga s Parlamentom, od kojih se prvi odnosi na upućivanje dužnosnika Parlamenta u, početno, tri delegacije (Ujedinjeni narodi u New Yorku, Afrička unija u Etiopiji i ASEAN u Jakarti), pri čemu će upućeno osoblje biti uključeno u pododjel za parlamentarne poslove političkih odjela delegacija, a drugi se odnosi na osoblje Parlamenta u uredima za vezu u Londonu i Washingtonu;

71. konstatira da se postupak zamjene međuinstitucijskog sporazuma iz 2002. između Parlamenta i Vijeća o pristupu Parlamenta klasificiranim podacima u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) nastavlja vrlo sporo te da proizlazi da je tijekom 2022. održan samo jedan tehnički sastanak, kao i 2023.;

72. pozdravlja izjavu ESVD-a o izvrsnoj suradnji s OLAF-om, EPPO-om i Revizorskim sudom te održavanje redovitih sastanaka i razmjenu informacija među tim institucijama; nadalje pozdravlja činjenicu da ESVD pregovara o posebnim radnim dogovorima između ESVD-a i EPPO-a te traži da se Parlament obavještava o napretku postignutom u tim pregovorima;

73. poziva ESVD da prilikom pregovora o posebnim radnim aranžmanima s EPPO-om stavi naglasak na pravila o javnoj nabavi jer bi određeni postupci mogli uključivati vrlo osjetljive informacije, pa čak i one povezane sa sigurnošću;

74. pozdravlja činjenicu da ESVD putem svojeg službenika za zaštitu podataka aktivno surađuje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, među ostalim sudjelovanjem na okruglim stolovima i sastancima kako bi se utvrdili budući ciljevi mreže službenika za zaštitu podataka i doprinosom radnoj skupini za međunarodne prijenose;

75. pozdravlja činjenicu da ESVD blisko surađuje s Ombudsmanom i da se Ombudsman sada sustavno poziva na seminare koje ESVD organizira za osoblje prije upućivanja na dužnost kako bi predstavio svoj rad u cilju podizanja razine osviještenosti o načelima dobrog ponašanja zaposlenika;

Komunikacija

76. primjećuje da je ESVD imao ukupni proračun od 15,352 milijuna EUR za aktivnosti javne komunikacije i promidžbe te da je javna komunikacija znatno pojačana zbog ruske ratne agresije na Ukrajinu;

77. pozdravlja činjenicu da je ESVD donio mjere kako bi se osiguralo poboljšanje korporativnog korištenja društvenih medija, među ostalim osiguravanjem da korištenje tih medija bude u skladu s pravilima o IT sigurnosti i zaštiti podataka te ažuriranjem smjernica i obustavom plaćenih oglasa na korporativnom računu; nadalje prima na znanje da su izdane smjernice o privatnom korištenju društvenih medija;

78. pozdravlja činjenicu da se ESVD pridružio pilot-projektu Europskog nadzornika za zaštitu podataka, odnosno projektu platforme društvenih medija otvorenog koda EU Voice i potiče ga da se pridruži platformi EU Video, uzimajući u obzir razvoj njezine popularnosti; također pozdravlja činjenicu da ESVD surađuje s drugim institucijama Unije radi razmjene iskustava i najboljih praksi;

79. konstatira da je proračun za borbu protiv vanjskog manipuliranja informacijama i upletanja, uključujući dezinformiranje, 2022. iznosio ukupno 7,150 milijuna EUR; snažno pozdravlja činjenicu da je ESVD uložio znatne napore u jačanje i izgradnju otpornosti radi suzbijanja dezinformacija i vanjskog upletanja u poslove Unije; naglašava da je ESVD glavna institucija Unije odgovorna za borbu protiv vanjskog upletanja;

80. konstatira da je radna skupina *East StratCom* nakon ruske ratne agresije na Ukrajinu pojačala napore za razotkrivanje kampanja dezinformiranja vođenih iz Kremlja i da je ta radna skupina blisko surađivala s neovisnim medijima i partnerima iz civilnog društva u zemljama Istočnog partnerstva kako bi se suzbilo vanjsko manipuliranje informacijama i upletanje te da se odabrani sadržaj na internetskoj stranici *EUvsDisinfo* prevodio na više jezika, uključujući neke od službenih jezika Unije te ukrajinski, gruzijski, armenski, azerbajdžanski, ruski i kineski;

81. poziva delegacije Unije u našem susjedstvu i zemljama zapadnog Balkana da povećaju angažman kako bi se podržala aktivnija i učinkovitija komunikacijska politika o europskoj perspektivi i kako bi se sve pripremilo za pružanje najbolje moguće pomoći zemljama koje sudjeluju u prodemokratskim i proeuropskim reformama; poziva delegacije Unije da primijene vjerodostojniji pristup koji se temelji na zaslugama i kopenhaškim kriterijima, posebno u pogledu vladavine prava, demokracije i zaštite ljudskih prava, posebno s obzirom na ograničen napredak nekih zemalja zapadnog Balkana;

82. poziva delegacije Unije da povećaju potporu istinskim demokratskim akterima i civilnom društvu na zapadnom Balkanu te da snažno i javno osude djelovanja neliberalnih i nedemokratskih aktera koja su u suprotnosti s interesima Unije i da osiguraju da izvršenje financiranja iz instrumenta IPA III bude u skladu s ciljevima Unije;

83. i dalje potiče delegacije Unije da promiču lokalne aktere, organizacije civilnog društva i socijalne partnere u trećim zemljama te da surađuju s njima kako bi potaknule socijalni dijalog i dijalog o vladavini prava, temeljnim pravima i borbi protiv korupcije, kao i da razotkrivaju kampanje dezinformiranja kojima se ugrožavaju demokratske vrijednosti, a koje organiziraju strani državni akteri; traži od delegacija Unije da pružaju logističku i tehnološku potporu borcima za ljudska prava i prava autohtonih naroda, posebno ženama; poziva delegacije Unije da nastave s koordiniranim naporima za povećanje vidljivosti projekata koje financira Unija, osobito u zemljama kandidatkinjama; poziva delegacije Unije da pri suradnji s regionalnim partnerima poštuju visoke standarde odgovornosti i transparentnosti; traži od delegacija Unije da osiguraju da se sredstva Unije dodijeljena u trećim zemljama koriste djelotvorno, učinkovito i u skladu s vrijednostima, politikama i financijskim pravilima Unije sadržanima, među ostalim, u Financijskoj uredbi, u kojoj se transparentnost utvrđuje kao jedno od vodećih proračunskih načela; traži da se posebna pozornost posveti izbjegavanju nepotrebnih birokratskih prepreka i da se korisnicima pruži potpora u sprečavanju pogrešaka koje utječu na stopu pogreške; poziva ESVD da ojača delegacije Unije u zemljama Istočnog partnerstva; ističe da je potrebno pomoći zemljama Istočnog partnerstva koje trpe zbog ruske vojne agresije na Ukrajinu i učinkovitije obavještavati njihove građane o politikama Unije;

84. potiče ESVD i Uniju da pomno prate stanje demokracije u različitim zemljama te da pružaju logističku i tehnološku potporu borcima za ljudska prava i pripadnicima autohtonih naroda, posebno ženama;

Ruska ratna agresija na Ukrajinu i stanje u Gazi

85. primjećuje da je ruska ratna agresija na Ukrajinu imala vrlo snažan utjecaj na proračun ESVD-a zbog rasta inflacije, osobito u mnogim dijelovima svijeta u kojima ESVD provodi većinu svojih operacija, a inflacija je utjecala i na sve veće troškove za sigurnost i informatičku opremu;

86. primjećuje da delegacija u Ukrajini ima 108 članova osoblja, od kojih je prije invazije njih oko 60 % bilo lokalno a 40 % izaslano te da je od osoblja koje nije ključno tjedan dana prije početka invazije zatraženo da napusti zemlju; nadalje primjećuje da je delegacija Unije u Rusiji u siječnju imala 25 izaslanih članova osoblja, 36 lokalnih članova osoblja i dva člana osoblja iz EIB-a te da je Rusija u travnju 2022. protjerala 18 članova delegacije nakon što je 19 članova stalne ruske misije pri EU-u u Bruxellesu proglašeno za *personae non gratae*;

87. naglašava da Unija mora nastaviti razvijati snažnu i otpornu vanjsku službu s jasnim političkim vodstvom kako bi se riješili trenutačni izazovi i osigurala usklađenost vanjske politike Unije; u tom smislu konstatira ključnu ulogu ESVD-a, a posebno njegovih delegacija u kontekstu geopolitičkog učinka ruske agresije na Ukrajinu i posljedične potrebe za pružanjem potpore partnerskim zemljama diljem svijeta i jačanjem globalnih saveza; ističe važnost stalnog snažnog političkog angažmana i utjecaja na bilateralnoj razini, kao i javne i kulturne diplomacije radi promicanja vrijednosti, načela i interesa Unije te strateške komunikacije u cilju borbe protiv dezinformacija; poziva na učinkovitije korištenje dostupnih resursa kako bi se izbjeglo narušavanje učinkovitosti Unije na međunarodnoj sceni; poziva ESVD da nastavi ulagati napore u modernizaciju svojih pristupa te da ulaže u nove vještine i sposobnosti, uz istodobno povećanje troškovne učinkovitosti;

88. iznimno je zabrinut zbog kontinuirane angažiranosti mađarskog premijera Viktora Orbana s ruskim predsjednikom, unatoč sankcijama Unije i uhidbenom nalogu Međunarodnog kaznenog suda za ratne zločine protiv njega, s obzirom na aktualnu rusku ratnu agresiju na Ukrajinu; naglašava da su u skladu s člankom 24. stavkom 3. UEU-a države članice obvezne aktivno i bez zadrške podupirati vanjsku i sigurnosnu politiku Unije u duhu lojalnosti i uzajamne solidarnosti te suzdržati se od djelovanja koja su u suprotnosti s interesima Unije; podsjeća Visokog predstavnika/potpredsjednika Komisije na njegovu obvezu da osigura da države članice poštuju načela iz tog članka te ga poziva da u tom kontekstu izvijesti Parlament o svojem viđenju politike mađarskog premijera prema Rusiji i usklađenosti s tim člankom Ugovora, kao i o svim eventualnim mjerama koje je poduzeo;

89. oštro osuđuje korištenje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja kao ratnog oružja u Ukrajini te ga klasificira kao ratni zločin; ističe sve brojnija izvješća o trgovini ljudima, seksualnom nasilju, iskorištavanju, silovanjima i zlostavljanju s kojima se suočavaju žene i djeca koji bježe iz Ukrajine u Europu; poziva države članice da odgovore na posebne potrebe žena i djevojčica u prihvatnim centrima i osiguraju neposrednu dostupnost usluga povezanih s rodno uvjetovanim nasiljem; potiče Uniju te zemlje domaćine i tranzitne zemlje da zajamče pristup uslugama povezanima sa spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima; poziva Uniju i države članice da podrže organizacije koje pružaju usluge i skloništa za žene i djevojčice izbjeglice koje su preživjele rodno uvjetovano nasilje;

90. duboko žali zbog svih oblika seksualnog nasilja povezanog sa sukobima; naglašava da se taj ciljani oblik brutalnog seksualnog nasilja i mučenja žena u ratnim sukobima sustavno koristi za teroriziranje i ponižavanje ljudi; u tom kontekstu duboko žali zbog teške patnje žena tijekom napada Hamasa 7. listopada 2023. u kojima je Hamas, prema izvješću misije UN-a i izvješću udruženja kriznih centara za žrtve silovanja u Izraelu, počinio silovanja i druge oblike divljačkog seksualnog mučenja žena, tinejdžerica i djevojčica izraelske i drugih nacionalnosti; žali zbog nedostatka

vodstva ESVD-a i Komisije te zbog njihovih zakašnjelih reakcija na te okrutne napade; snažno poziva ESVD da uspostavi bolju globalnu strategiju za sprečavanje takvih napada, da pruži potporu ženama koje žive u rizičnim područjima i zonama sukoba te da nastavi javno osuđivati sve oblike seksualnog nasilja i mučenja;

91. pozdravlja činjenicu da je Visoki predstavnik / potpredsjednik Komisije 10. listopada 2023., nedugo nakon strašnog terorističkog napada Hamasa na Izrael, sazvao izvanredni sastanak Vijeća za vanjske poslove; nadalje prima na znanje da je Europsko vijeće na izvanrednom sastanku 17. listopada 2023. utvrdilo zajedničko stajalište o stanju u Izraelu i Palestini, uključujući akcijski plan u nekoliko područja rada; iznimno je zabrinut zbog špekulativnih navoda da bi novcem poreznih obveznika Unije mogao raspolagati Hamas, umjesto da ta sredstva budu na korist palestinskom civilnom stanovništvu te stoga sa zadovoljstvom primjećuje da je preispitivanje pomoći Unije Palestini dovršeno u studenome 2023. ([1]) pokazalo da dosad nisu pronađeni dokazi da je novac preusmjeren u neplanirane svrhe; zabrinut je zbog ozbiljnih optužbi Izraela da je 12 zaposlenika UNRWA-e možda bilo uključeno u teroristička djela te primjećuje da je Agencija odmah raskinula njihove ugovore, pokrenula istragu UN-a i imenovala neovisnu skupinu za preispitivanje; primjećuje da ESVD kontinuirano prati situaciju kako bi se spriječila zloupotreba sredstava Unije od strane terorističkih organizacija kao što je Hamas; konstatira da je navedeno preispitivanje također pokazala da Komisija primjenjuje odgovarajuće ex ante i ex post kontrole te da su uspostavljene zaštitne mjere djelotvorne; podsjeća na nezamjenjivu ulogu te Agencije u pružanju humanitarnog odgovora u Gazi i u osiguravanju neprekinutog pružanja vitalnih usluga ranjivim palestinskim izbjeglicama diljem Bliskog istoka; traži od ESVD-a da obavještava Parlament o promjenama u suradnji između ESVD-a i Palestinske samouprave;

92. prima na znanje da ruski agresivni rat protiv Ukrajine i stanje u Gazi predstavljaju financijsko opterećenje za države članice, europske građane i funkcioniranje institucija Unije; naglašava važnost preispitivanja financijskih sredstava dodijeljenih Ukrajini i Gazi kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost u korištenju tih sredstava.

([1]) Komunikacija Komisiji „Preispitivanje tekuće financijske pomoći Palestini”, C(2023)8300.